

150.

1213 d. 3 Oct.

Segni.

Påfv. INNOCENTIUS III:s svar till Påff. Legaten, Ärke-Bisk. ANDREAS i Lund på frågorna: huruvida Prester, som haft 2:ne frillor efter hvarandra, skulle anses såsom 2 gånger gifte; om Prestsöner kunde vigas till prester; om Svenska Presternas offentliga giftermål, hvartill de påstodo sig äga af Påfven medgifven rättighet, borde tålas; om verldsliga personer, som gripa en å färsk gerning med stöld beträdd andelig, borde bannlysas; om en prest misstänkt för förfalskning, kunde i händelse af tredska, tvingas att svara inför Ärke-Biskopen; om Munkarne i Allhelgona klostret (i Lund) kunde utsträcka sina, af Ärke-Bisk. ESKIL erhållna rättigheter att njuta Biskopstionden af sina gods, äfven till sedan den tiden bekomna lägenheter; om en i hemlighet erhållen underrättelse om äktenskap i förbudna leder borde beifras; och huru skulle förhållas med någon, som, på oriktiga uppgifter, vunnit bifall till giftermål i 5:te ledet.

K. m. 2: 805. An. 16. Ep. 118.

Archiepiscopo Lundensi apostolicæ sedis Legato.

Quia circa minima & maxima frequenter humanus deficit intellectus, prudentis est quærere ubi scrupulus dubitationis occurrit. Sane postulasti per sedem apostolicam edoceri si Presbyteri successive duas concubinas habentes, bigami censeantur, ut cum eis, tamquam cum irregularibus, quoad executionem sui officij nequeas dispensare, & si Presbyterorum filij sint indifferenter ad sacros ordines promovendi, & utrum sacerdotes Suethiæ in publicis debeas tolerare conjugijs, qui super hoc se asserunt cujusdam summi Pontificis privilegio communitos. Ad quæ sic duximus respondendum, quod cum sacerdotes prædicti, sive uno sive diversis temporibus, plures habuerint concubinas, irregularitatem non incurrerint bigamiæ, cum eis, tamquam simplici fornicatione notatis, quoad executionem sacerdotalis officij poteris dispensare, si vivere curaverint continenter. De Presbyterorum vero filiis tam ex decreto Urbani Papæ secundi quam ex Concilio colligitur Pictavensi quod ad sacros non sunt ordines promovendi, nisi aut in cœnobiis aut in canonica regulari religiose fuerint conversati. De Presbyteris autem Suethiæ non possumus dare responsum, nisi viderimus privilegium quod prætendunt. Quæsivisti præterea utrum in canonem indicant laici sententiæ promulgatæ qui sacerdotes aut alios clericos in manifesto furto comprehensos contrectaverint violenter, si citra violentiam nequeant comprehendi, & si clericus, quem vehementer præsumis esse falsarium, ad tuam præsentiam citatus legitime venire contemnens, citra excommunicationis sententiam ad iudicium per violentiam trahi possit. Ad hæc taliter respondemus, quod in neutro casuum prædictorum sententia excommunicationis incurritur, dummodo mandatum interveniat Prælatorum quorum tales clerici sunt jurisdictioni subjecti; cum hoc non ipsi laici, sed illi potius quorum auctoritate id faciunt facere videantur, nec amplius laicorum violentia extendatur quam defensio seu rebellio exegerit clericorum.

Sub-

Subsequenter etiam quæsvisti utrum monachi omnium sanctorum privilegium bonæ memoriæ E. prædecessoris tui super episcopalibus decimis retinendis indultum extendere valeant ad possessiones postmodum acquisitas & in posterum acquirendas. Super quo tale damus tuæ fraternitati responsum, quod si decimarum illarum remissio facta extitit secundum canonicas sanctiones, prædecessor tuus indefinite decimas episcopales monasterio remittendo, cum nihil exceperit, & poterat excepisse, ac in beneficiis plenissima sit interpretatio adhibenda, nec debeat una eademque substantia diverso jure censi, intellexisse videtur non solum de decimis possessionum illius temporis, sed futuri. Sane quia contingit interdum quod nullo accusatore publice comparente qui matrimonium impetat jam contractum, ad te privata quorundam assertio defert consanguinitatis vel affinitatis impedimentum, an sub silentio præterire, an ad denominationem jumentalium, ut tuis verbis utamur, procedere debeas, quæsvisti. Ad hoc si breviter respondemus, quod si personæ graves, quibus fides sit merito adhibenda, tuæ fraternitati denuntient quod ij qui matrimonio sunt conjuncti se propinquitate contingant, etiamsi nullus manifestus appareat accusator, ex tuo procedere potes officio, ut veritate sollicitè inquisita, quod postulaverit juris ordo decernas; maxime si ex tali copula scandalum sit subortum. Porro de nobili viro N. pro cujus dispensatione, indulgentia scilicet remanendi cum ea quæ ipsum quinto gradu consanguinitatis contingit, a sede apostolica obtinenda, falsa nobis causa fuerat allegata, proles videlicet, cum tamen ante dispensationem obtentam unica filia, quam habebat, viam fuerit universæ carnis ingressa, prout tua consultatio continebat, dissimulare poteris ut remaneat in copula sic contracta, cum ex separatione, sicut asseris, grave videas scandalum imminere. Tu denique, frater Archiepiscopo, super te ipso. Datum Signiæ V. Non. Octobris, pontificatus nostri anno sextodecimo.

151

1213 d 11 Oct.

Segni.

Påfv. INNOCENTIUS III:s tillstånd för Ärke-Biskop, Decanus och Domprost i Lund, att af SACKELA och HUGENHUSEN inrätta ett Biskopsdöme.

K. m. 2: 807. An. 16. Ep. 120.

Archiepiscopo, Decano, & Præposito Lundensibus.

Cum eo faciente qui venit salvum facere quod perierat & Ecclesiam suam nova semper prole fœcundat, Sackela & Hugenhusen de novo receperint verbum Dei, et per illius misericordiam qui veste nostræ humilitatis

Sv. Diplom.

23